

μόνο, συγκρατημένα και απλά, πλαστικά και συμ-
πυκνωμένα, εκείνος, ο άσυγκράτητος και άπεραντο-
λόγος — όμως κροῖσος τοῦ λόγου — διακαλυπτής τῆς
λαχτάρας πού γεννᾷ ἡ γυναίκα, σέ ὅ,τι μᾶς πα-
ρουσιάζει εκείνη, ἡδονικά, λεπτεπίλεπτα, καί σαρ-
κικά καί ἀντιφυσικά καί μεταφυσικά ἀκονισμένο
γόητρο, ὁ χαρμυχητικώτερος ἀπ' ἄλλους αἰσθητι-
κός καί προρραφανηλικτικός ἀριστοτέλης. Ὅμως
μέσα σὸν ἀπεραντομίγεθο στίχο τοῦ φουσκώνει καί
σαλεύει καί βρυβογγᾷ ἡ δλάνοιχτη θάλασσα. Γι'
αὐτό ἡ θάλασσα εἶναι τὸ φυσικὸ στοιχεῖο πού πρὶν
πολὺ τὸ ξανοίγεις καί τὸ ἐκούς μέσα στοὺς στίχους
τοῦ, καί τότε σὲ στροφές ἀλησμόνητες ἀπὸ μιᾶν
δρμητικώτατη μεγалоπρέπεια. Μέσα σὸ «Θρίαμβο
τοῦ καιροῦ», σ' ἕνα τοῦ ὕμνο πρὸς τὸν ἔρωτα,
καθὼς αὐτὸς τὸν ἔνοστο, («Ἄς γίνῃ ὅ,τι γίνῃ, ἕνα
μονάχα πρᾶμ' ἀξίζει: νᾶχης ἕνα ὥρατο ἔρωτα μέσα
στὴ ζωὴ σου ἀπάνου στὴ γῆ, νὰ φυλάξης ἕναν ἀσφα-
λισμένο ἔρωτα ἴσαμε πού νὰ γίνῃ νύχτα ἡ μέρα,
ἐκεῖ πού εἴτανε χρωματισμένοι οἱ οὐρανοί, καί τὰ
χεῖλη κόκκινκα»), μέσα σὸ «Θρίαμβο τοῦ καιροῦ»,
ἀκούστε, ἀπάνου κάτου, τὸ μίλημά τοῦ πρὸς τὴ
θάλασσα: «Θὰ γυρίσω πρὸς τὴ γλυκεῖα μητέρα τὴ
μεγάλη, πρὸς τὴ μητέρα καί πρὸς τὴν ἀναπημένη
τῶν ἀνθρώπων, πρὸς τὴ θάλασσα. Πρὸς ἐκείνη θὰ
κατεβῶ, ἐγὼ καί κανεὶς ἄλλος, θὰ τυλιχτῶ σὲ
κείνη, θὰ τὴ φιλήσω, καί θὰ τὴν ἀνταμώσω μ' ἑ-
μένα. Θὰ κολλήσω σ' ἐκείνη, θὰ παλαίψω μὲ κείνη,
δυνατὰ θὰ τὴ σφίξω. Ὅμορφη καί ἄσπρη μάννα, σὲ
παλιὰ τὰ περασμένα γεννημένη χωρὶς ἀδερφή, γεν-
νημένη χωρὶς ἀδερφὸ, κάμε τὴν ἐλεύθερη τὴν ψυχὴ
μου, καθὼς εἶναι καί ἡ ψυχὴ σου ἐλεύθερη! —
Ὅμορφη μάννα μου πρασινοζώστη, θάλασσα, ντυ-
μένη μὲ ἥλιο καί μὲ βροχή, τὰ γλυκά σου καί τὰ
σκληρά σου τὰ φιλιὰ εἶναι δυνατὰ σὰν τὸ κρασί, τὰ
πλατιά σου τὰγκαλιάσματα τρυπᾶνε σὰν τὸν πόνο.
Γλύτωσέ με καί κρύψε' με μέσα σὲ ὅλα σου τὰ κύ-
ματα, βρεῖς καί γιὰ μένα ἕνα τάφο μέσα στοὺς χί-
λιους σου τοὺς τάφους, τοὺς ἄγνους καί τοὺς κρυε-
ροὺς πολυκατοικημένους σου τάφους πού κανένα χέρι
δὲν τοὺς ἔσκαψε, μέσα σ' ἕναν ἀκηλίδωτο κόσμο.
Θὰ κοιμηθῶ καί θὰ σαλίψω μὲ τὰ πολυσάλευτα
καρᾶβια σου. Θάλλασε, καθὼς ἄλλαξαν οἱ ἀνεμοί,
τὰ χεῖλη μου θὰ γιορτάσουν τὸν ἀφρὸ ἀπὸ τὰ χεῖλη
σου, ὅταν τινάζεσαι θὰ τιναχτῶ, θὰ ξαναπέσω μ'
ἐσένα. Θὰ κοιμηθῶ καί δὲ θὰ ξέρω ἂν ὑπάρχει
ἐκείνη, ἂν εἴταν ἐκείνη, χορτασμένος ἀπὸ ζωὴ ὡς

τὰ μάτια καί ὡς τὰ μαλλιά, καθὼς ἕνα τριαντά-
φυλλο εἶναι χορτασμένο ἴσχυε τὴν κορφή τοῦ μὲ
λαμπερὸ καλοκαίρι καί μ' εὐδία καί μὲ περηφά-
νεια.»

4

Κάπως ἀντιδυρυνικός, σὰν τὸν Κάρλαλ. Μὰ ὁ
Κάρλαλ ἀγνάντια σὸ Βύρωνα παρουσίαζε τὸ Γκαίτε.
Ὁ Σόεμπορν σταίνει τὸ Σέλλεϋ. Θεμαστής, ὅσο δὲν
παίρνει, τοῦ θεοῦ ποιητὴ τοῦ «Ἀλάστορα». Ἐ-
γραφε: «Ὁ Σέλλεϋ, ποιητὴς ἀπὸ τοὺς πρὶν μεγά-
λους τῶν αἰώνων ὧλων, ἀκόμα καὶ ἂν τοῦ βγάλης τὴν
ὕψηλὴν τοῦ πλίστη, τὴν ἡρωϊκὴν τοῦ ἀφοσίωση πρὸς
τὸ δίκιο καί πρὸς τὸ ἰδανικό. Ἐκεῖ πού ὁ Μπάϋ-
ρον, ἂν τοῦ βγάλης τὴν κυνικήν τοῦ ὄρεξη, τὴν αἰ-
σθηματικὴν εὐγλωττία καί τὴ δύναμιν τῆς σατυρι-
κῆς φαντασίας, ἀπομένει ποιητὴς τρίτης γραμμῆς.»
Καί μόνος ἀξίος νὰ εἰπωθῇ καί κληρονόμος κάπως
τοῦ Σέλλεϋ, ἐκεῖ πού τοῦ «Προμηθεὺς λυτρωμένου»
ὁ ψάλτης ὅσους καὶ ἂν ἔχη πού τότε θαμάζουν,
καθὼς εἶναι κάτι σὰν ἀσύγκριτο, δύσκολ' ἀποχτᾷ
καί μαθητὴς. Ὁ κριτικὸς GOSSE γράφει στὴν «Ἱ-
στορία τοῦ τῆς Ἀγγλικῆς φιλολογίας», μιλώντας
γιὰ τὸ Σέλλεϋ: «Ἵπάρχει στίς ὁδὸς τοῦ καί σὲ
πρὶν καλὰ ἀπὸ τὰ λυρικά τοῦ ποιήματα μιὰ ἐκ-
σταση πού τὰ φτερά τῆς χτυπώντας ὑψώνεται ἔξω
φρενικά πρὸς τὸν ἔμπυρο οὐρανὸ τῆς ὑπερούσιας με-
λωδίας. Ἡ ραψωδικὴ τούτη χάρις εἶναι ὅλως διό-
λου ἀμίμητη» καί γιὰ τοῦτο ὁ Σέλλεϋ, μ' ὅλους
τοὺς φανατικούς τοῦ θαυμαστές, δὲν ἔχει, παρὰ πολὺ
σπάνιους, ὁπαδούς, καί μονάχα ὁ Swinburne τὸν
ἀκολούθησε, μπορεῖ μ' ἐπιτυχία. Συχνὰ πυκνὰ
στοὺς στίχους τοῦ Σόεμπορν ἀναφέρονται εὐλαβητικά
καὶ ἐνθουσιαστικά, σὰ θεοῦ, τὸνομα τοῦ Σέλλεϋ.
«Ἀπάνου ἀπὸ τίς ἀλυσίδες καὶ ἀπὸ τὰ μαρτύρια τῆς
φωτιᾶς τῆς Λάμπιας, ὁ καθαρὸς σου νοῦς ὑψώθηκε
γιὰ νὰ χαιρετήσῃ τὸ Δουκρήτιο, ἐκεῖ πού τετοια
πνέματα συνκαπαντιοῦνται μονάχα, καί γιὰ νὰ τὸν
ἀπομονώσῃ μὲ τὴ συντροφία τοῦ, ἴσαμε τὴν ὥρα
πού ἤρθε ὁ Σέλλεϋ γιὰ νὰ δώσῃ στοὺς οὐρανοὺς μιὰ
γλυκάδα πρὶν αἰθέρια, καί γιὰ νὰνταμώσῃ μὲ τὸ
νομά σας ἕνα τρίτο ὄνομα. .» Ἐτσι τελειώνει ἕνα
τοῦ ποίημα «Γιὰ τὴ γιορτὴ τοῦ Ἰορδάνη Βρούνου,
φιλόσοφου καί μάρτυρα.»

(Ἀκολουθεῖ στ' ἄλλο φύλλο)

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

Υ. Γ. Νὰ διορθωθῇ κάποιο λάθος «στὰ σημειώματα

στὸ περιθώριο», νοῦμερο 11, τοῦ περασμένου «Νοῦμα».
Διαβάστε: «Ἀπὸ κάποιο πάθος πολὺ πιὸ βαθύ». Ὅχι
πολὺ πεσομιστικό, γιὰτὶ δὲν ἔχει νόημα. Κ.Π.

ΓΑΝΥΜΗΔΗΣ

Πῶς τὴν πρωϊνὴν λαμπράδα
μοῦ φεγγεβολὰς
ἀνοιξή, ἀγαπημένε!
Μὲ χιλιότροπο ἀγάλλασμα
στὴν καρδιά μου χυμᾷ
τῆς αἰώνιας σου θέρμης
τάγιο αἰσθημα,
ἀπέραντη ὁμορφάδα!

Νὰ μπόρῃς νὰ σ' ἐκλενα
στὴν ἀγκαλιά μου!

Ἄχ, σὸ σιῆθος σου
γέρον, λυόνω,
καί τάνθια σου, ἡ χλόη σου
στὴν καρδιά μου χυμᾷ.
Ἀροσολογὰς τὴ φλογερὴ
δίψα τοῦ σιῆθους μου,
ἀβρα γλυκιὰ ἀδινῇ,
μὲ καλεῖ τὰνδόσι
ἔρωτικά ἀπ' τὰνδὸ λαγ ἀδί.

Ἔρχομαι, ἔρχομαι!
Πού; Ἄχ, πού;

Στᾶνω! Στᾶνω ἡ δομή.
Σκέβουν τὰ σύννεφα
κατηφορὰ. τὰ σύννεφα
γέρονουν σὸν πόθο τῆς ἀγάπης.
Σ' ἐμέ! Σ' ἐμέ!
Στὸν κόρφο σας
πρὸς τᾶνω!
Ἀγκαλιαστὸ ἀγκάλλασμα!
Πρὸς τᾶνω τὸ σιῆθος σου,
πανάγαγε πατέρα!

ΓΚΑΙΤΕ

(Πέτρος Βασιλικὸς
μεταφραστής)

ΣΤΟΥ ΦΙΛΟΥ
ΠΟΥ ΟΝΟΜΑ ΔΕΝ ΤΟΥ ΒΡΙΣΚΩ

(Ἀπὸ τίς «Φυλλᾶδες τοῦ Γεροδήμου»)

Ἀνάγκη δὲν εἶναι νὰ μποῦμε ἀπὸ τίς πόρτες τίς
μαρμαρένιες. Μποροῦμε, καί πρέπει νὰ μποῦμε σὰ
σφιγγες ἀπὸ μιὰ τρύπα, καί νὰ σύρουμε ἴσια στ'
αὐτὶ τοῦ νὰ τοῦ ποῦμε δὺ λόγια. Πέτα τριγύρω

ΓΑΛΑΤΕΙΑ Σ ΑΔΕΣΙΟΥ

“RIDI PAGLIACIO,”

Καί γέλασα. Εἰσκέπτα τὸ πρόσωπό μου καί
βάζοντας τὸ δάχτυλό μου σὲ στόμα μου τοῦπα γε-
λώντας: «Σούτ, ἦρθε!»...

Τί τουαλίττα! τί μεταξωτά! τί χάρι! τί
ὁμορφάδα! Στάθηκα καί τῆς ἔαμα τόπο νὰ περά-
σει, προσπαθώντας νὰ κρυφτῶ, νὰ ξαναφαινόμην
ἀπὸ μπροστά της, νὰ μὴ μὲ δει, νὰ μὴ μὲ διακρίνει, νὰ μὲ ξεχάσει δλωσδιόλου...
— Ἀγάπη μου!... καί μοῦστριξε τὸ χέρι μ' ὅλη
τῆς τὴ δύναμη.

— ἦρθε; Μπαβὸ! Ἐλα γλήγορα μέσα στὴ
σάλα· εἶναι καὶ ὁ Λῶρης. Σὲ περιμένουμε ἀπ' ὦρα...

(*) Ἡ ἀρχὴ τοῦ σὸν ἀριθμὸ 340.

Καί γέλασα πονηρά, φιλικὰ δείχνοντάς της πῶς
εὐχαριστήθηκα πούρθε, καί τῆς ἔδωκα θάρρος, καί
τὴν προσκαλοῦσα νὰ μπεῖ. νὰ τὸν ἰδεῖ, πού τὴν
περίμενε... Ἐτσι πού γελοῦσα, δὲν ξέρω πῶς, μού φά-
νηκε ἄξαφνα, τὸ κεφάλι μου πῶς εἴταν κρανίον νεκροῦ
καί γελοῦσα μ' αὐτό καὶ ὅπως φαίνονταν τὰ δόντια
μου τὰ φαντάζ μόνον ἄσπρα ἄσπρα μὲ ἴσχυος χεῖλια
καί τὰ μάτια μου εἴταν οἱ κουφάλες μόνο καί τὴ
βλέπανε! Καί μούρθε νὰ φωνάξω. Νὰ φωνάξω δυ-
νατὰ, ὅσο μποροῦσα, καί νὰ πάω κάπου νὰ κρύψω
τὸ πρόσωπό σὲ κάτι τι μαλακό, καί νὰ μὴν ἀκούω
ἴποτε, τίποτε...

Θε μου, μήπως θὰ γινόμεν τρελλή; Τρελλή!
Ὅχι, ὄχι· εἰμουν καλά, πολὺ καλά· δὲν εἶχα τί
ποτε· καὶ ἔπρεπε νὰ πάω στὴ σάλα νὰ καθίσω μαζί
τους. Δὲν εἶχα τίποτε. Δὲν εἶχα τίποτε!

Πόσο εἴτανε θυμωτοὶ καὶ οἱ δύο τους — τοὺς καί-
ταξα καί τοὺς θάμαξα καί πρκακολουθοῦσα καί
τὴν πρὶν μικρὴν τους κίνηση καί τὴν πρὶν ἀδιόρατη
ἐκφραση πού περνοῦσε ἀπὸ τὴ φυσιογνωμία τους.
Πόσο εἴτανε ὁμορφοί!...

Τί καλά πού δὲν ἐβαλιν κανένα στολίδι πάνω
μου! τί καλά πού δὲν τοὺς ἔδωσα ἀφορμὴ νὰ γε-

λάσουν με τὴ φιλαρέσκειά μου. Γιατὶ εἶναι φυ-
σικό, καθίνας χωριστὰ θὰ τὸ παρατηροῦσε πῶς πᾶ-
σκισα καὶ ἐγὼ νὰ γίνω ὁμορφη καί θὰ γελοῦσαν μὲ
τὴν ἀνοησία μου. Νὰ γενῶ ἐγὼ ὁμορφη μπροστά
τους; καί πῶς; Νὰ βγῶ ἐγὼ ἀντίπαλη τῆς γυ-
ναίκας αὐτῆς ποῦλαμπε ἀπὸ τὴν ὁμορφίαν τοῦ προ-
σώπου καί τοῦ κορμοῦ;

Οὐτε προσπαθοῦσα πρὶν νὰ κρύβουμαι καί νὰ μὴ
μὲ βλέπει. Τί πείραζε; Καὶ ἂν διαρκῶς εἰμωνα μπρο-
στά της πῶς θὰ τῆς περνοῦσε ποτὲ σὸ νοῦ, βλέ-
ποντάς τὸ Λῶρη τόσο τέλει, πῶς σπατάλησε κείνος
στιγμὲς ἀγάπης γιὰ μένα τὸ χλωμὸ καὶ ἄρρωστο
πράμα;

Σιγὰ σιγὰ ἠσύχαζα. Ἐπιτέλους δὲν εἴτανε δι-
κιο νὰ μ' ἀγαπᾷ ὁ Λῶρης. Νᾶμουν καὶ ἐγὼ σὰν καὶ
ἐκείνη, μάλιστα! Τὸ καταλάβαινα. Μὰ ἔτσι!

— Κ' ἔχετε σκοπὸ νὰ φύγετε γρήγορα;

— Ὅσο μπορῶ πρὶν ἄργα.

— Δὲ θὰ τὸν ἀφήσουμε, ἔννοια σου, Μαίρη.
Ἄλλως τε δὲ θᾶτανε κρίμα νὰ φύει ἀπὸ τώρα...

Γυρίσανε καὶ οἱ δύο πρὸς τὸ μέρος μου, μὰ δὲν
εἴπαν τίποτε. Σὰ νὰ μὴν ἀκούσαν ὅ,τι εἶπα. Ἰσως
σκεφτήκανε: Μπα, τί γυνεὺς αὐτὴ ἰδῶ!

— Ἐμένα θὰ μὲς ἐπιτρέψετε μιὰ στιγμὴ, ναί;